

sig enten til Regjeringens Udkaft eller til Majoritetens Forslag; thi han giver vel Broformsyderne det Raad, at naar de have betalt Afløsningen med det 25dobbelte Beløb af den aarlige Ydelse, saa skulle de vægre sig ved at give yderligere Bidrag til Broernes Vedligeholdelse; men jeg troer, at de enkelte Broformsydere, som, naar Loven kom ud, vilde benytte den Udvei, vilde være meget ilde farne derved; thi for det Første vilde det være meget vanskeligt for dem, som have ydet Broform, at oplyse, om Broernes Vedligeholdelse har kostet mere end Broformsydelsens Værdie, og i alle Tilfælde, hvor der ydes Broform, maa man erindre, at der ogsaa ydes Bropenge, men naar nu Vedligeholdelsen og Forrentningen af Broens Anlægsfum viste sig at overstige den aarlige Broformsydelsens Værdie, eller Renten af Afsløsningssummen for Broformet og Bropengene imidlertid efter Indløsningen af Broen vare bortfaldne, saa kunde man ikke sige, om det Vedligeholdelsen kostede mere end Indtægten af Broformet, var Noget, der maatte tidligere have været afholdt af Bropengene og nu altsaa skal udredes af den hele Commune, hvori da Broformsyderne som Skatteydere ogsaa kom til at deeltage.

Det forekommer mig derimod, at det Forslag, jeg har tilladt mig at stille til § 4, tilføjer, at, som en æret Rigsdagsmand fra Ringkjøbing Amt (Petersen) har anbefalet, Kommunen kan have den væsentligste afgjørende Stemme. Naar Sagen ordnes paa den Maade, vil man ogsaa gennemføre det Princip, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) gjorde gjældende, idet der da ved det enkelte Tilfælde kunde fastsættes en saadan Omgangsmaade, at Bestemmelsen om, hvorvidt og hvorlænge Broformsyderne skulle vedblive at yde Afgifter til Kommunen, kom til at fyldestgøre det af ham nævnte Hensyn. Men jeg skal i det Hele tillade mig at bringe i det ærede Things Erindring, hvorledes Sagen vil stille sig, dersom Loven gaaer igennem, saaledes som den nu foreligger. Naar altsaa en Commune i Udløsning til Tieren for Broformsydelsen og Bropengene har udredet f. Ex. 3,000 Rd. af

Amtsrepartitionsfondet, og Udgiften til Broens Vedligeholdelse fremtidig gaaer for Amtsrepartitionsfondets Regning, og Broformsydelsen vedbliver at bestaae, da ville Broformsyderne vedblive at bære denne særlige Byrde, men desuagtet have at udrede, saavel i Afsløsningsfum som til den aarlige Vedligeholdelse af Broen, ligesaameget af deres Hartkorn, som de andre Hartkornseiere, og saaledes komme de i Virkeligheden til at betale 2 Gange. Man vil maaskee indvende: ja, der kan gøres Regning over de aarlige Udgifter ved Afsløsningssummens Forrentning og Afbetaling samt Broens Vedligeholdelse, men der er visse Udgifter, der ere sælles, f. Ex. Udgifter til Opsynet og Tilsynet med Broerne, og heri ville de dog komme til at deeltage, og desuden vil en saadan Regnskabsopgjørelse blive yderst besværlig og vistnok de allerfleste Steder ikke finde Sted. Iøvrigt skal jeg tillade mig endnu engang at bringe i Erindring, at Broformsydelsen egentlig ikke er Andet end en Deel af den daværende Veibyrde, som har faaet sit Udtryk igennem Broformet. Lovgivningen har senere omreguleret Veibyrden mellem Skatteyderne, hvorimod den Deel af den tidligere Veibyrde, som var bleven forandret til Broformsydelse, vedblev at være uforandret, og, ved at forandre de øvrige Veibyrder, har man aldeles intet Hensyn taget til den særlige Broformsydelse, og det er derfor, at jeg ikke kan fravige den Anskuelse, at Broformsydelsen i det Væsentligste maa betragtes som en Beskatningsfog. Da disse Forhold imidlertid ere saa gamle, og da Meningerne ere meget deelte, troer jeg, at der bør gives forskellige Regler for ethvert særligt mødende Tilfælde, efter dets Beskaffenhed, og at Communerne bør have Ret til i en vis begrændset Tid at oppebære Broformsydelsen.

Nørgaard: Ja, jeg vilde meget tilraade det ærede Thing ikke at stemme for det Forslag, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Vregendahl); thi efter min Mening er det denne Lovs Hensigt at ophæve et Forhold, som vistnok er et af de meest chicanøse Forhold, der fortiden eksisterer, idet Broform ydes af Folk, der ere